

8.B.2.1. Papildu pasākumi piesārņotajām vietām

Daugavas upes baseinā būtiska punktveida piesārņoto vietu ietekme ir atzīmēta PŪO Q1, A7 un A8 teritorijā. Šajos ūdensobjektos atrodas vairāki vēsturiski piesārņoti objekti, kur, atbilstīgi prioritāri sanējamo vietu sarakstam Latvijā, ir nepieciešams veikt vides kvalitātes uzlabošanas jeb sanācijas pasākumus.

Sanācijas darbus plānots veikt Daugavpils novada Višķu pagastā (PŪO A7 teritorijā), vēsturiski piesārņotajā vietā – Višķu profesionālās vidusskolas mazuta glabātava, kur konstatēts vides piesārņojums. Padomju laikos mazuts tika izmantots kā kurināmais materiāls Višķu ciema apkures sistēmā. Projekta ietvaros plānots likvidēt piesārņojuma avotu un revitalizēt piesārņojuma areālu. Sanācijas darbus paredzēts pabeigt 2024. gadā. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas ir 1,7 miljoni eiro¹

Viena no piesārņotajām vietām atrodas PŪO D7 teritorijā – bijusī Dzelzsbetona rūpnīcas teritorija Dzelzceļa ielā 10, Aizkrauklē (reģ. Nr.32015/2810), kurā prioritāri nepieciešams veikt sanācijas darbus. Piesārņojums ar naftas produktiem radies galvenokārt rūpnīcas ekspluatācijas laikā. Vēsturiski piesārņotā teritorija aizņem aptuveni astoņus hektārus, un piesārņojums, kas atrodas 17 metru dziļumā zem zemes, var nonākt apkārtējā vidē, tajā skaitā arī blakus esošajā Daugavā².

Rīgas pilsētas teritorijā (PŪO A8) atrodas piesārņota vieta – Sarkandaugavas kanāls (reģ. Nr. 0010000/0005), kur daļēji veikti attīrīšanas darbi. Piesārņojums teritorijā izveidojās 20.gs. 60.-70. gados, kad teritoriju apsaīmniekoja Padomju Savienības armija. No 2011.-2017. gadam Latvijas-Šveices sadarbības programmas ietvaros tika īstenots projekts „Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija – Sarkandaugavas teritorijā”. Sanācija tika veikta 5 uzņēmumu (SIA „Vudisona termināls”, SIA “Eko Osta”, SIA “Ovi”, SIA “VL Bunkering” un SIA “OVI Rīga”) nomātajās teritorijās³. Pašlaik naftas produktu piesārņojums ir iefiltrējies gruntsūdeņos un virs gruntsūdens līmeņa izveidojies peldošo naftas produktu slānis, kas dažviet pārsniedz 1 m biezumu. Piesārņojums ar gruntsūdeņu plūsmu virzās uz Sarkandaugavas un Mīlgrāvja pusi, piesārņojot virszemes ūdeņus (Daugavu un Rīgas līci)⁴. Jaunākie monitoringa rezultāti joprojām uzrāda smago metālu un naftas produktu klātbūtni kanāla nogulumos.

PŪO A7 atrodas vēsturiski piesārņotas vietas – AS „Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca” (piesārņotās vietas Nr.05004/1046) kopā ar PAS „Daugavpils siltumtīkli” siltumcentrāles Nr.2 teritorija Daugavpilī (piesārņotās vietas Nr.05004/1054). PAS “Daugavpils siltumtīkli” un AS “Daugavpils Lokomotīvu Remonta Rūpnīca” teritorijas veido vienota grunts piesārņojuma areālu (~25600 m² platībā), kurā piesārņojums ar naftas produktiem pārsniedz kritisko robežlīmeni. Teritorijas ziemeļaustrumu daļā dominē piesārņojums ar mazutu, bet centrālajā mazuts ar eļļu, savukārt virs gruntsūdens virsmas ir

¹ <https://eeagrants.lv/2021/06/17/vesturiski-piesarnotas-vietas-visku-profesionalas-vidusskolas-mazuta-glabatava-sanacija-visku-pagasta-daugavpils-novada/>

² <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/veidos-darba-grupu-vesturiski-piesarnotas-teritorijas-pie-plavinu-hes-sakartosanai.a325959/>

³ Valsts Vides dienesta mājas lapa (02.06.2017.) <http://www.vvd.gov.lv/projekti/latvijas-sveices-sadarbibasprogramma/>

⁴ ERAF „Nacionālā programma Eiropas Reģionālās attīstības fonda apguvei. Vēsturiski piesārņotu vietu sanācija” (15.12.2006) https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/content/files/np_piesarnojums1.pdf

sastopams naftas produktu peldošais slānis. Teritorijā ir veikts sanācijas pilotprojekts ar mērķi izvēlēties izdevīgāko risinājumu peldošā slāņa savākšanai un grunts attrišanas darbiem⁵.

⁵ SIA "VentEko" (2020) Pārskats par sanācijas pilotprojekta darbu rezultātiem A/S "Daugavpils lokomotīvu remonta rūpnīca" teritorijā.